

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 10 kwietnia 2009 r.

ROW-wr-esz-821-1-4/09 (2265)
SEKRETARIA
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 16. 04. 2009. zał.
nr 2587 podpis. Nowak

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Jana Wyrowińskiego złożone na 27 posiedzeniu Senatu w dniu 18 lutego 2009 roku, przesłane pismem z dnia 26 lutego 2009 roku, znak: BPS/DSK-043-1408/09 w sprawie płatności rolnośrodowiskowych dla upraw sadowniczych w ramach pakietu rolnictwo ekologiczne objętego Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 (PROW 2004-2006) oraz Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013) uprzejmie informuję, co następuje.

Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne jest jednym z pakietów w ramach działania Program rolnośrodowiskowy objęty Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2007-2013). W ramach tego pakietu rolnik przystępujący do Programu ma możliwość otrzymania płatności, ustalonych jako iloczyn stawek płatności na hektar użytku rolnego i powierzchni działek rolnych (§ 13. ust. 1 pkt 1, § 13. ust. 2, załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013). Płatności przedstawiają się w sposób następujący:

2	Rolnictwo ekologiczne	2	Wariant 2.1. Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności)	790 zł/ha	
		3	Wariant 2.2. Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania)	840 zł/ha w pierwszym i drugim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego	790 zł/ha w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego
		4	Wariant 2.3. Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności)	260 zł/ha	
		5	Wariant 2.4. Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)	330 zł/ha w pierwszym i drugim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego	260 zł/ha w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego
		6	Wariant 2.5. Uprawy warzywne (z	1300 zł/ha	

		certyfikatem zgodności)		
	7	Wariant 2.6. Uprawy warzywne (w okresie przestawiania)	1550 zł/ha w pierwszym i drugim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego, a w przypadku upraw roślin wieloletnich – również w trzecim roku realizacji tego zobowiązania	1300 zł/ha w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego
	8	Wariant 2.7. Uprawy zielarskie (z certyfikatem zgodności)	1050 zł/ha	
	9	Wariant 2.8. Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania)	1150 zł/ha w pierwszym i drugim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego, a w przypadku upraw roślin wieloletnich – również w trzecim roku realizacji tego zobowiązania	1050 zł/ha w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego
	10	Wariant 2.9. Uprawy sadownicze i jagodowe (z certyfikatem zgodności)	1540 zł/ha	
	11	Wariant 2.10. Uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)	1800 zł/ha w pierwszym, drugim i trzecim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego	1540 zł/ha w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego
	12	Wariant 2.11. Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (z certyfikatem zgodności)	650 zł/ha	
	13	Wariant 2.12. Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)	800 zł/ha w pierwszym, drugim i trzecim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego	650 zł/ha w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego

Płatności dla upraw orzecha włoskiego znajdują się w wariantach 2.11 i 2.12. Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe z certyfikatem zgodności i w okresie przestawiania. Jednakże rolnicy rozpoczynający realizację programu rolnośrodowiskowego w 2009 roku nie mają możliwości wnioskować o płatności w ramach pakietu 2 rolnictwo ekologiczne do upraw orzecha.

Jednocześnie płatność rolnośrodowiskowa dla pakietu Rolnictwo ekologiczne, zgodnie z § 14. ust. 1 rozporządzenia ma charakter degresywny, podlega modulacji w zależności od powierzchni uprawy zgłoszonej do płatności i jest przyznawana w następującej wysokości:

- 1) 100 % stawki płatności — za powierzchnię od 0,1 ha do 100 ha;
- 2) 50 % stawki płatności — za powierzchnię powyżej 100 ha do 200 ha;
- 3) 10 % stawki płatności — za powierzchnię powyżej 200 ha.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia, płatność rolnośrodowiskową przyznaje się rolnikowi w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r., ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006,

(WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16), jeżeli został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, łączna powierzchnia posiadanych przez niego działek rolnych w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, na których jest prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 2 lit. c rozporządzenia nr 73/2009, wynosi co najmniej 1 ha, realizuje 5-letnie zobowiązanie rolnośrodowiskowe, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), obejmujące wymogi wykraczające ponad podstawowe wymagania, w ramach określonych pakietów i ich wariantów, zgodnie z zarejestrowanym w systemie teleinformatycznym, administrowanym przez Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, planem działalności rolnośrodowiskowej na gruntach, na których rolnik zadeklarował realizację tego zobowiązania we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, a także jeżeli rolnik spełnia warunki przyznania płatności rolnośrodowiskowej w ramach określonych pakietów lub ich wariantów określone w rozporządzeniu.

Za ww. podstawowe wymagania uznaje się (§ 3 rozporządzenia):

- wymogi i normy określone w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
- minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 39 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1698/2005, wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- inne odpowiednie wymogi obowiązkowe, o których mowa w art. 39 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1698/2005, wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

Rolnik realizujący zobowiązanie rolnośrodowiskowe ma obowiązek (§ 4 ust. 2 rozporządzenia):

- zachowania występujących w gospodarstwie rolnym i określonych w planie działalności rolnośrodowiskowej trwałych użytków zielonych w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania zasady współzależności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników, oraz wdrażania zasady współzależności przewidzianej w rozporządzeniu (WE) nr 479/2008 (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 243) oraz elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo, tworzących ostoje dzikiej przyrody;
- prowadzenia na formularzu udostępnionym przez Agencję rejestru działalności rolnośrodowiskowej zawierającego wykaz wypasów zwierząt oraz działań agrotechnicznych, w tym zastosowania nawozów i wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin, przy czym rejestr ten w zakresie zastosowania nawozów prowadzi się dla całego gospodarstwa rolnego;
- przestrzegania innych wymogów określonych dla danego pakietu lub wariantu (załącznik nr 3 do rozporządzenia).

Załącznik nr 3 do rozporządzenia zawiera wymogi dla poszczególnych pakietów i ich wariantów; dla pakietu Rolnictwo ekologiczne są one następujące:

- dla wariantów 2.1. – 2.8. – przeznaczenie plonu na pasze, do bezpośredniego spożycia przez ludzi, do przetwórstwa, do kompostowania lub przekazanie do innych gospodarstw rolnych;
- dla wariantów 2.9. – 2.12. – wykonywanie na plantacji zabiegów uprawowych i pielęgnacyjnych oraz przeznaczenie uzyskanego plonu na pasze, do bezpośredniego

spożycia przez ludzi lub do przetwórstwa oraz utrzymywanie minimalnej obsady drzew i krzewów.

- dla wszystkich wariantów – prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z najlepszą wiedzą i kulturą rolną, przy zachowaniu należytej dbałości o stan fitosanitarny roślin i ochronę gleby.
- dla wariantu 2.3. i 2.4. (dodatkowe) – koszenie lub wypasanie na trwałych użytkach zielonych w terminie określonym w planie działalności rolnośrodowiskowej oraz usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie 2 tygodni po pokosie, a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany.

Jednocześnie pragnę dodać, że podczas prac nad rozporządzeniem starano się ustalić odpowiednią minimalną obsadę drzew i krzewów, na podstawie danych uzyskanych z Instytutu resortowego właściwego ze względu na tematykę oraz z wykorzystaniem szeregu publikacji na ten temat. W chwili obecnej, w związku z licznymi uwagami, dotyczącymi wysokości minimalnej obsady wprowadzonej do rozporządzenia, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi ponownie trwają prace nad wnikliwą analizą tej kwestii.

Uprawy mogą zostać uznane za ekologiczne jeśli producent przestrzega, przy uprawie lub wytwarzaniu, zasad zawartych w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego, w szczególności w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834 /2007 z dnia 28 czerwca 2007r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. UE. L 2007 Nr 189, poz. 1, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz U. UE L 2008 Nr 250, poz. 1, z późn. zm.). Zgodność prowadzonej metody produkcji z ww. przepisami musi być potwierdzona przez jedną z upoważnionych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jednostek certyfikujących.

Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, dotyczącymi przestawiania (konwersji) produkcji konwencjonalnej na produkcję ekologiczną zapisanymi w art. 36 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008, rośliny i produkty roślinne, aby mogły być uznane za ekologiczne podlegają okresowi przestawiania przez przynajmniej dwa lata przed wysiewem lub, w przypadku łąki lub upraw roślin wieloletnich, przez co najmniej dwa lata przed ich wykorzystaniem jako pasza z rolnictwa ekologicznego lub w przypadku roślin wieloletnich innych niż rośliny łąkowe, przez przynajmniej trzy lata przed pierwszym zbiorem produktów ekologicznych. W myśl przytoczonych przepisów upoważniona jednostka certyfikująca może podjąć decyzję, jeżeli jest to konieczne, o ewentualnym wydłużeniu tego okresu. Skrócenie okresu konwersji jest również dopuszczalne, jednakże w tym przypadku wymagana jest zgoda właściwego organu.

Zgodnie z art. 6. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898 z późn. zm.), każdy producent zamierzający podjąć działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego zgłasza zamiar prowadzenia takiej działalności wybranej upoważnionej jednostce certyfikującej i właściwemu, pod względem siedziby lub adresu zamieszkania, wojewódzkiemu inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Odnosząc się dalej do charakteru pomocy finansowej i warunków jej przyznania, należy dodać, że w przypadku pakietu 2 płatność rolnośrodowiskowa jest przyznawana do działek rolnych (§ 8 pkt 1 rozporządzenia) użytkowanych jako (§ 9 ust. 2 rozporządzenia):

- grunty orne, na których występują uprawy wymienione w załączniku nr 4 do rozporządzenia
 - w przypadku wariantu pierwszego, drugiego, piątego, szóstego, siódmego, ósmego, dziewiątego, dziesiątego, jedenastego i dwunastego;
- trwałe użytki zielone — w przypadku wariantu trzeciego i czwartego;
- sady, w których są uprawiane drzewa lub krzewy z gatunków wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, jeżeli:

a) wszystkie uprawiane drzewa spełniają wymagania dotyczące wysokości i grubości elitarnego i kwalifikowanego materiału szkółkarskiego, określone dla drzewek owocowych w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania oraz jakości materiału siewnego (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego (Dz. U. Nr 29, poz. 189 z późn. zm.),

b) wszystkie uprawiane krzewy są ukorzenione i spełniają wymagania dotyczące średnicy elitarnego i kwalifikowanego materiału szkółkarskiego, określone dla krzewów jagodowych w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania oraz jakości materiału siewnego w przypadku wariantu dziewiątego, dziesiątego, jedenastego i dwunastego.

Płatnością rolnośrodowiskową w ramach pakietu Rolnictwo ekologiczne objęto gatunki roślin zawarte w załączniku nr 4 rozporządzenia.

Przepisy dotyczące rolnictwa ekologicznego regulują zasady zwalczania chwastów, nie określają natomiast specjalnej, szczególnej metody oceny zachwaszczenia upraw. Producent ekologiczny zobowiązany jest przestrzegać zasad produkcji określonych w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego. Zgodnie z art. 12 ust.1 lit. g) rozporządzenia Rady (WE) nr 834 /2007 zapobieganie szkodom wyrządzanym przez szkodniki, choroby i chwasty polega przede wszystkim na ochronie przez naturalnych wrogów, doborze gatunków i odmian, stosowaniu płodozmianu, odpowiednich technik uprawy i procesów termicznych. Jeżeli taka ochrona nie jest możliwa lub nie przynosi oczekiwanych rezultatów wówczas producent ekologiczny, zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r., może zastosować środki do produkcji, np. środki ochrony roślin, składające się z produktów i substancji wymienionych w załączniku II do tego rozporządzenia. Producenci są zobowiązani do przechowywania dokumentacji potwierdzającej potrzebę użycia danego środka.

W sytuacji, gdy producent nie przestrzega ww. przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego, to znaczy nie podejmuje wymienionych działań mających na celu zapobieganie szkodom wyrządzanym przez szkodniki, choroby i chwasty, jednostka certyfikująca powinna podjąć decyzję o nie uznaniu takiej produkcji za produkcję ekologiczną, co powoduje, że uzyskane produkty nie mogą być sprzedawane jako produkty ekologiczne. Ww. rozporządzenie rolnośrodowiskowe dotyczące PROW 2007-2013 obliguje do zmniejszenia płatności w wysokości 100% w przypadku nieprowadzenia produkcji rolnej zgodnie z najlepszą wiedzą i kulturą rolną oraz niezachowanie należytej dbałości o stan fitosanitarny roślin i ochronę gleby.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie *szczególonych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich* (Dz. U. Nr 174, poz. 1809, z późn. zm.) regulujące zasady przyznawania pomocy finansowej dla producentów rolnych w ramach PROW 2004-2006 znowelizowane w październiku 2008 roku nakłada na rolników ekologicznych obowiązek posiadania upraw w odpowiednim stanie, a więc obowiązek usuwania chwastów i walkę z chorobami i szkodnikami. Celem wprowadzenia tego przepisu była potrzeba unikania sytuacji, gdzie płatnościom podlegałyby plantacje w widoczny sposób tj. w ponad 50% zachwaszczone i porażone przez szkodniki i choroby.

Do zadań realizowanych w ramach pakietu S02 Rolnictwo ekologiczne należy;

- 1) prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o rolnictwie ekologicznym;
- 2) zachowanie na terenie gospodarstwa powierzchni trwałych użytków zielonych i wszystkich elementów krajobrazu tworzących ostoje dzikiej przyrody (naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, bagna, kępy drzew i krzewów, miedze, torfowiska, źródlika itp.); w uzasadnionych przypadkach zmniejszenie

powierzchni ostoi jest dopuszczalne przy zachowaniu co najmniej 3 % ich powierzchni w gospodarstwie rolnym.

- 3) w wariantach SO2b01 i SO2b02 Trwałe użytki zielone – koszenie w terminie do dnia 31 lipca lub wypasanie w sezonie wegetacyjnym oraz usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie 2 tygodni po pokosie, a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn uzasadniających nieprzestrzeżenie tego wymogu;
- 4) wariant SO2d01 i SO2d02 uprawy sadownicze w tym jagodowe – utrzymywanie minimalnej obsady drzew i krzewów.

Warunkiem udzielania płatności zgodnie z § 2 ust. 1, jest prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym o powierzchni wynoszącej co najmniej 1 ha użytków rolnych i zobowiązanie do:

- 1) przestrzegania wymagań, o których mowa w art. 23 rozporządzenia 1257/1999/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR), nowelizującego i uchylającego niektóre rozporządzenia (Dz. Urz. WE L 160 z 26.06.1999, z późn. zm.) oraz art. 13 i 20 rozporządzenia 817/2004/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r., ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia 1257/1999/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 30.04.2004);
- 2) realizacji pakietów, o których mowa w § 1 ust. 2, zgodnie z planem działalności rolnośrodowiskowej;
- 3) prowadzenia rejestru działań realizowanych w ramach programu rolnośrodowiskowego (rejestru działalności rolnośrodowiskowej), zawierającego wykaz wypasów zwierząt oraz działań agrotechnicznych, w tym zastosowania nawozów i wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin, z tym że rejestr ten w odniesieniu do zastosowania nawozów prowadzi się dla całego gospodarstwa rolnego; rejestr działalności rolnośrodowiskowej prowadzi się na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Za działalność rolniczą, uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego i reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych i grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego ssaków, ptaków i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego lub fermowego oraz chów i hodowlę ryb.

Wymagania w zakresie prowadzenia działalności rolniczej zgodnie z zasadami zwykłej dobrej praktyki rolniczej, o której mowa w art. 23 rozporządzenia 1257/1999/WE, są określone w załączniku nr 1a do rozporządzenia.

Prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o rolnictwie ekologicznym jest, na takich samych zasadach jak w programie rolnośrodowiskowym objętym PROW 2007-2013, kontrolowane przez upoważnione przez Ministra jednostki certyfikujące. W wyniku kontroli wydawane były zaświadczenia o okresie przestawiania bądź certyfikaty zgodności. Zgodność prowadzenia danej uprawy z zasadami rolnictwa ekologicznego stanowiła dla Agencji informację umożliwiającą wypłacenie środków finansowych. Producent rolny ma w ramach PROW 2004-2006 możliwość wnioskowania o przyznanie pomocy na każdą uprawę, która jest prowadzona zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego. Gatunki roślin są określone w liście upraw ekologicznych znajdującej się na stronie internetowej MRiRW.

Odnosząc się bezpośrednio do upraw orzecha włoskiego w Polsce w ramach PROW 2004-2006 można stwierdzić sukcesywny wzrost zainteresowania uprawą orzecha włoskiego w ramach programu rolnośrodowiskowego. Wg danych ARiMR liczba rolników wnioskujących o płatność za pakiet Uprawy sadownicze i powierzchnia upraw przedstawia się w sposób następujący:

Data rozpoczęcia programu	Liczba rolników wnioskujących o dany pakiet	Powierzchnia w ha	Liczba rolników wnioskujących o dany pakiet	Powierzchnia w ha
	SO2d01		SO2d02	
2004	96	825,9	1623	5841,79
2005	144	4291,89	1351	9525,74
2006	764	9595,06	255	1092,58
2007	1549	24032,16	123	939,1

W ramach pakietu 2 Rolnictwo ekologiczne objętego PROW 2007-2013 warianty: 2.11 i 2.12 Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe przyznano płatność do upraw o następującej powierzchni:

wariant 2.11 - 18,78 ha,

wariant 2.12 - 537,56 ha.

Jednocześnie uprawa orzechów w Polsce (orzechy włoskie oraz leszczyna) od 2004 r. była włączona do tzw. grupy upraw podstawowych objętych krajowymi płatnościami uzupełniającymi. Polska nie stosowała natomiast odrębnego wsparcia skierowanego wyłącznie do rolników uprawiających orzechy. Płatności do grupy upraw podstawowych stanowią zatem krajowe płatności uzupełniające w rozumieniu art. 132 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003¹.

Ponieważ w ramach wspomnianych płatności uzupełniających do grupy upraw podstawowych występują różne rodzaje takich upraw (np. zboża, rośliny wysokobiałkowe, len i konopie, nasiona, susz paszowy, orzechy), które w systemie standardowym miały zróżnicowane stawki płatności (odrębne systemy wsparcia), przepisy art. 15 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1973/2004 z dnia 29 października 2004 r. regulującego przyznawanie płatności do orzechów w ramach standardowego systemu płatności bezpośrednich (SPS) stosowanego w UE – 15, nie mają bezpośredniego zastosowania do płatności do orzechów realizowanych w Polsce w ramach uzupełniających płatności obszarowych (sektor I).

Istotą wspomnianych płatności uzupełniających jest to, iż przysługują one do powierzchni uprawy roślin, należących do jednego z rodzajów upraw wymienionych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2009 r. Nr 40 poz. 326), a nie do konkretnych upraw (jedna stawka płatności niezależnie od rodzaju prowadzonej uprawy). Przytoczone przepisy nie określają zatem szczegółowej listy gatunków roślin w ramach poszczególnych rodzajów, do których przysługuje wspomniana płatność. Kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w toku postępowania w sprawie przyznania płatności, każdorazowo ustala czy dana roślina objęta wnioskiem o przyznanie płatności może zostać zaklasyfikowana jako należąca do jednego z wymienionych w rozporządzeniu rodzajów roślin, a więc czy przysługuje do niej płatność uzupełniająca do powierzchni upraw podstawowych.

Ponadto, krajowe płatności uzupełniające są elementem stosowanego w Polsce systemu jednolitej płatności obszarowej. Zgodnie z art. 124 ust. 2 powołanego

¹ rozporządzenie Rady (WE) Nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. dotyczący regulujące przedmiotowe kwestie.

rozporządzenia Rady Nr 73/2009, do przyznania pomocy w ramach wspomnianego systemu kwalifikują się wszystkie działki rolne w państwie członkowskim, spełniające określone kryteria. Reguła ta, co do zasady, odnosi się również do obszarowych płatności uzupełniających. Cytowane przepisy nie przewidują zróżnicowania płatności pod względem regionalnym, i z tego względu nie jest możliwe ustanowienie rejonizacji upraw orzechów uprawnionych do płatności. Rozwiązanie takie nie funkcjonuje również w odniesieniu do standardowego systemu płatności stosowanego w krajach UE-15.

Jednocześnie w celu wyeliminowania dotychczasowych nieprawidłowości występujących przy wypłacie płatności uzupełniających do orzechów, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi określił, w cytowanym rozporządzeniu z dnia 9 marca 2009 r., dodatkowe warunki uzależniające przyznanie płatności uzupełniającej do tych upraw. Począwszy od 2009 r. płatność do powierzchni upraw orzechów przysługuje w przypadku gdy liczba drzew orzechowych lub sadzonek tych drzew na hektar gruntów rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności jest nie mniejsza niż: 200 w przypadku leszczyny i 75 – w przypadku orzecha włoskiego.

Z poważaniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Artur Ławonczuk

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów